

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetést jutányosabban. Nyilttér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pö-utca 59. szám, Kőszeg Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Márczius 15.

„Egész Európa mozog. Az idő félszázaddal előbbre rugott. Egy gondolat rezgi át egész Európát: hogy a létező állapot tovább nem maradhat. Nincs többé idő hosszas tanácskozásra, avagy éppen halogatra.

Az eszmék meg vannak érve; az élet szükségére követeli azokat. Mi máskor csak hosszú pillanatok alatt fejlődhetett ki: most rövid úton s haladék nélkül törvénybe iktatandó.

A fenyegető veszély elhárítására a fegyver nem elégséges; e célra nálunk az alkotmányosság bővebb kifejtése s a pragmatica-sanctio által velünk kapcsolatban levő népek-nél annak behozatala az egyedüli eszköz.

A nemzet nem elégszik meg többé egyes engedelmekkel; nem várhat a fejlődés eddigi lassú menetére. Egész alkotmányunkat kívánjuk ezúttal tisztába hozni.

Mit kíván tehát a magyar nemzet?

1. Kívánjuk a sajtószabadságot, a censura eltörlését.
2. Felelős minisztériumot Pesten.
3. Évenkénti országgyűlés Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget, polgári- és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereget.
6. Közös teherviselés.
7. Esküdtszék, képviselő egyenlőség alapján.
8. Urbéri viszonyok megszüntetését.
9. Nemzeti bankot.
10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra; magyar katonáinkat ne vigyék külföldre; a külföldieket vigyék el tőlünk.

11. A politikai státus-foglyok szabadon bocsáttassanak.

12. Uniót Erdélylyel.

Végül legyen béke, szabadság, egyetértés.

1848 márczius idusa érlelte meg e leg-szentebb kívánságokat. De nem perczek műve a megváltás!

Íme ötvenhatodszor hozza felénk az a büvös márcziusi szellő a legnagyobb idők szent emlékezetét s bizony-bizony még mindig tart a megváltás munkája; de tartani is fog mind-addig, míg az utolsó láncszeme is le nem pattan ősi nemzeti szabadságunk béklyóinak; míg egyetlen panasz és jajszó hangzik ennek a multat is megbűnhődött népnek ajakán. Ezért nem vesztet fényéből 1848 márczius 15-ikének lelkes ünneplése. Ezért nemcsak kegyeletes a mi évről évre megtartott legnagyobb hazafias ünnepünk; de egyenesen szükség is van rá.

Nagy időknek örökké való Szentháromsága: szabadság, egyenlőség, testvériség! Örömmel várjuk újra felkelő napodat. Hozzon el nekünk újra a márcziusi szellő; ragyogjatok lelkünkbe ismét, keltsétek fel bennünk az értetek lehullott tündöklő csillagoknak, szabadsághőseinknek áldott emlékezetét.

Köszönts be úgy, mint akkor s maradj is meg úgy, mint a hogy akkor hittük. Nem rombolással, gátját erőszakosan szétörő fékevesztett szenvedélyvel köszöntöttél be, hanem — vér nélkül — világosságot terjesztve szét a lelkekben, s győzelem volt születésed pillanata, mert legyőzted a rendi és felekezeti kiváltságok egyéni önzését, egy széthúzó nemzetet forrasztottál egygyé a felbuzdulás magasztos percében. Szavadra testvérül ölelte magá-

hoz az addig előjogai kényelmében elernyedt néhány százezer állampolgár a sok millió alattvalót, hogy közös erővel építhessék fel a szabad Magyarország állami függetlenségének dicsőséges templomát.

Vajjon építjük-e ma is? Vajjon méltók vagyunk-e mestereinkhez?! Legyünk azok első-sorban az által, hogy ne hagyjuk szétfoszlani 1848 márczius 15-ikének nimbuszát. Évről évre megújuló ünneplésünk harmathullás legyen a szabadság fájára; egyformán viruljon rajta úgy a politikai, mint a társadalmi szabadság illatozó virága! Szeressük az egyenlőséget ne csak fölfelé, de lefelé is. Ha van létjogosultsága társadalmi életünkben a rangosztályoknak, úgy ezeknek zsinórmértéke csakis a szellem műveltsége s a szív nemessége lehet. Márczius 15-ikének varázshatása! Teremtsd meg a gyakorlatban is az önzetlen testvériség terjeszkedését, hogy minél gyakrabban tegye jóvá a szív az észnek hibáit!

Legyen ezeknek az eszméknek mostani ünnepe is lelkes és nagyszerű. Gyűljanak ki örömtüzeink, lobogjon lelkesedésünk a régi változatlan fényvel, méltóan Eperjes hazafias hírű közönségéhez!

Márczius 15-ikének megünneplésében a Kollégium ifjúsága ez idén is vezetészerepet vállalt magára, miről a következő falragaszok adtak hírt:

„Az eperjesi jogász-ifjúság — a szabadság, egyenlőség, testvériség nagy napjának szent emlékére — márcs. hó 14-ikén este fátylasmenetet rendez, mely alkalommal a Fekete sas szálloda erkélyéről *Lisskay Miklós* jogászt. elnök népszónoklatot tart, *Mittelmann Árpád* joghallgató szaval. Fölkérjük Eperjes város hazafias közönségét, hogy ablakaikat kivilágítani sziveskedjék!”

„Meghívó 1848 márczius idusának emlékére a helybeli ev. Kollégium ifjúsága márcs 15-ikén (kedden) d. e. 11 órakor a Kollégium dísztermében emlékező

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Az oltár körül.

— Széchenyi István gróf életéből. —

Írta: dr. Tóth Sándor.

(Folytatás.)

III.

Tombolt a karzat fiatalága. A népjog és nemzeti géniusz szózata megdobogtatta a szíveket. Mi lesz, ha végét vetjük az alamuszi játéknak s férfias nyiltsággal követeljük azt az antidotumot, a mi nélkül a reformok útjára sohasem léphetünk?

•Nyelvében él a nemzet.

•Millió és millió magyar esdekel a testvéri csokért.

•Hunnia kertje virul s fakadoznak gyenge virágoi...

Nagy Pál úgy járt a filippikával, a hogy sem Demosthenes, sem Cicero. Neki nem az ellenfél ugrott ki a bokorból, hanem — a hallgató barát.

Tüzesek voltak a tekintetek; fej, kéz izgultan emelkedett fel. Mintha valami készülődne a levegőben; mintha csodának kellene történnie magyarok földjén, a hoi már rég elmúltak a csodák. — Megtörtént.

A tanácskozási-asztalhoz a karzat közönségéből egy huszárkapitány sietett. Sokan ismerték; mindenki arról, hogy alig mulik el egy-egy óra az ülések idejéből, a mikor kötelességei máshova intik, különben a leg-hivebb hallgató.

A mint az elnöki székhez ért, elfogult hangon, de határozottsággal szólalt meg:

— Nekem itt szavam nincs; az országnak nagyja

nem vagyok; de birtokos vagyok. És ha feláll oly *intézet*, mely a magyar nyelvet kifejti, mely azzal segíti honosainknak magyarokká neveltetését: *jóságaim egy esztendei jövedelmét* feladom*. Érett megfontolással teszem ezt... Nem azért, hogy vivat-okat kapjak érte; nem is azért, hogy másokat hasonló tettere tüzeljek. Ezt nem mindenki teheti meg, mint én. Én nőtlen ember és katona vagyok.

Rövid volt a beszéd, de többet mondott évszázadok törekvéseinél. Azt adta meg vele a magyarnak, a mihez legkevesebb hite volt: nyelve géniuszát.

Mintha álomból ébrednének a hallgatói, fogta el a bámulat a tanácsulók urakat: főrendeket, táblabírákat. S zajgott a fiatalság. Egyszerre vezért kapott, a ki aspirációinak nevet adott.

S megszületett a *Magyar Tudományos Akadémia*. Most már könnyű volt a létrejövetele: a «legyen» szóra megmozdultak a szívek s áldozatokra hajlott a felbuzduló honfihév. Vay Ábrahám, Andrassy György és Károlyi György grófok ott helyben lerakták a haza oltárára adójukat. A többit pedig meghozta a jóságos Isten, a ki kegygyel pillantott le sokáig mellőzött kinc-sünkre: nyelvünkre, hogy már most ő maga folytassa a munkát, a míg teljességgel meg nem ébred a magyar.

IV.

Az ige testet öltött. S vitte a nagy ember híret. Ország öröme, felbuzdulása viszhangoztatta s nőttette meg, hogy szinte megdöbbentő óriásul bontakozott ki alakja százazrek közül.

* Akkor 60,000 frt, ma 360,000 kor.

„Szeretném az egész világra kikiáltani örömmöt — írta hozzá Erdély bércei közül Wesselényi, a hú barát. — Látod, barátom! még nem halt ki egészen a honfűi érzés... Ha látnád azt az elragadtatásig való buzgó örömmöt, mely minden képen ragyog; ha hallot-tad volna mindent, még a városok követjeit is tüzzel beszélni a magyar nyelv mellett: áldanád velem a magyarok Istenét. Lám, a jól és — hála az Égnek — jó földbe vetett magvak felségesen kezdenek csírázni!»

Hanem éppen «a jó föld» aggasztotta a bécsiakat, a kik okos politikát akartak üzni. Mivel egyrészt a jofezimusz fenyegetett, a felvilágosodás ellenében a kultúra elfojtásával feleltek. Még a külföld lapjainak is útját vágta az országba. Ott a lőcsei kalendárium: elég az a magyar nemesnek; ha meg tudós kíván lenni, azt is megadják neki a magok módja szerint a tudományos egyetem jól préparált professzorai. Másrészt azonban alulról is mozgolódni kezd a világ: az agitátorok eddig ugyan csendben sóhajtoztak, de most akadt a sorukból egy, a ki veszedelmes hangosan beszél. Mert a tett erősebben szóló minden szózatnál. Mi lesz, ha ez az ember még tovább is fújni találja a riadót? — Biz' őtöle kitelik — fejtette ki a titkos tanácsban Metternich.

Ókegyelmességének különben is panasza volt ezidő szerint. Jó barátjának, Pentz Frigyesnek, a ki negyed-magával: Schlegel Frigyes, Pilat Józseffel és Sedlniczky József gróffal alkotta az államóvó titkos gépezetet, sietett is háborgásáról értesítést küldeni:

•Meg van a magyar országgyűlés: egyike a leg-

ünnepet tart, melyre Eperjes város lelkes közönségét hazafüti szeretettel meghívja a rendezőség. Ünneplésünk pontjai: 1. Huber K.: «Ünnepi dal.» Éneklő Kapi Gyula tképző tanár vezetése mellett a tanítóképző dalkara. 2. Megnyitó. Tartja Liszkay Miklós jogász-testületi elnök. 3. «Márczius 15.» (Szabolcska M.-tól.) Szavalja Janisch Tivadar főgimn. VIII. oszt. tanuló. 4. «Márcziusi Nyitány.» Zongorára szerző és előadja Russ Zoltán theologus. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Bartos Pál theol. testületi elnök. 6. «Márczius 15.» (Reviczky Gyulától.) Szavalja Jeszenszky Károly joghallgató. 7. Becker: «Rajta, előre.» Éneklő Kapy Gyula tképző tanár vezetése mellett a főgimn. dalkara. — Jöjjön el, a ki érezni tud a mult emlékezeténél, legyen méltó ünneplésünk márczius 15-ikéhez. Kollégiumi ifjúság.

„As eperjesi kir. kath. főgimnázium «Kisfaludy-önképzőkör» — 1848 márczius 15-ikének emlékére — márczius 15-ikén (kedden) d. u. 1/2 3 óraker az intézet tornatermében ünnepet rendez, a melyre a nagyérd. közönséget tisztelettel meghívja az Önképzőkör. Műsor: 1. Hymusz. Éneklő a gimn. énekkara Wick Béla tanár úr vezetésével. 2. Megnyitó-beszéd. Tartja Smilnyák Ede VIII. oszt. tanuló, a Kör titkára. 3. «Rákóczi-induló.» Farkas Imrétől. Melodráma. Zenéjét szerző Juhász János VIII. o. tanuló. Szavalja Chalupka József VIII. o. t. Kisérlek: hegedűn Juhász János, czimbalmon Bihary Béla VIII. oszt. tanuló és zongorán Uharik József IV. o. t. 4. Magyar dalok. Előadja a gimn. zenekara. 5. «Petőfi politikai költészete.» Értekezés. Felolvassa a szerző. 6. «Az utolsó honvéd.» Farkas Imrétől. Szavalja Bucsegh Kálmán VII. o. t. 7. Zózat. Éneklő a gimn. énekkara Wick Béla tanár úr vezetésével.

„Felhívás az eperjesi ipari szakmák összes munkásaihoz. A márcziusi nagyidők emlékére vasárnap, márcz. 13-ikán d. u. 4 óraker a Hungária-népkertben nagy gyűlés fog tartatni. A gyűlésen lesz dal, szavlat, zene, alkalmi beszéd és felolvasás. Minden öntudatos munkás ott legyen — velünk ünnepeljen! Testvéri üdvözléssel: az egybehívók.

Levél a szerkesztőséghez.

„Tekintetes Szerkesztő úr!

Az Eperjesi Lapok 1904. évi márczius hó 6-ikán napvilágot látott számában «Közérdek» cím alatt egy cikk jelent meg, melyben leczkértető modorban bírálat tárgyává tétetett a f. évi február hó 27-iki városi közgyűlésen felszóltat «egyes» városatyáknak a Sárosvárm. Gazdasági Egyesület által rendezett bankett teremdjelengedésének kérdésében tanúsított magatartása.

Nem tudom, kik soroztatnak a «képviseletestületen kívül álló cikkíró» által eme «egyes» városatyák közé; minthogy azonban a cikk utolsóelőtti alienájában már nemcsak eme egyesek, de valamennyi, az elutasító határozat mellett síkra szállt képviselő «kiméletlen», «szűkkeblű» és «rövidlátó»-nak nevezettek, én — ki az elutasító határozat mellett szintén felszóltattam — megtámadtatásom címén jogot szereztem a következő nyilatkozatom közzétételét kérelmezhetni:

Felszóltatásom majdnem szószertint tartalma a következő volt:

Nem járulhatok hozzá a tanács indítványának elfogadásához azért, mert a tanács javaslatának amaz indokolása, mely szerint a teremdjelengedését javasolná azon körülmény, hogy a város maga is a gazda-

unalmasabb alkotmányos multságoknak a világon... Nemcsak, hogy egészen kivessz a sodromból, a mi időm beosztásait, szokásaimat, mindennapi életemet illeti, hanem még a beszédemet és ruházatomat is meg kell változtatnom. De akár kell beszélnem és huszárnak* öltözködnöm; még az egyetlen licentia, a mit megengedek magamnak, az, hogy ez alkalomra bajuszt nem növesztek.

S ha ennyi is baj volt, mekkora feljajdulást okozhatott egykori pártfogoltjának, a dédelgetett «Stefferi»-nek ballépése, a kit fantasztának tartott, de a ki — hite szerint — számítani is tudott. Hát még ha sejti, hogy Széchenyi többet is tud már; hogy keresztüllát rajta a mióta itt, a pozsonyi «Krähwinkler» (főurak) csalálmokba ringgatták szertelen bókjaikkal a mindenható urat!

A gróf bozontos szemöldök, szűró szemei látták már a «súlyedőt». De kiértették azt is, hogy ő az egyetlen, a ki segíthet a közállapotokon.

A miniszter izgett-mozgott, a mikor útjába került a kegyelt. Föltette magában, hogy lekajja a lábáról; de azért kerülgette a találkozást. Végre is a szárnyra kelt hírt, mely az alapító nevével ünnepelté tette, megsokallotta.

Szembe szállt vele. De azért lágy, behízelt módon ültette maga mellé. Nem mint alatta álló katonával, hanem mint magyar mágnás a mágnással értekezett vele. Hogy csak teljes nyíltsággal tárja ki szívét. Ha titkai vannak, azokat is elárulhatja. Seholy őszintébben. Különbösen is bölcs ember az, a ki a ma tapsai által nem engedi elragadtatni magát. A holnapra is kell gondolni, mert bizony változékonyak az emberek.

* A magyar honosság (indignitasság) alapján főúri ruhában.

sági egyesület legrégebbi tagjainak egyike, nem indok, mert több, éppen ilyen régi tagja lévén az egyesületnek, ezen indokolás mellett a teremdjelengedését másokra is lehetne hárítani.

Nem járulhatok hozzá azonban a tanács javaslatához főként azért, mert én — kivétel nélkül, bárki kérte előbb és fogja kérni ezután a teremdjelengedését bankett céljaira — mindig azon álláspontot foglaltam el és fogom a jövőben is elfoglalni, hogy a város szegény emberek filléreiből összegyűjtött pénzével mások multságainak költségeihez hozzájárulni nem szabad. Hozzátettem egyidejűleg azt is, miszerint én — úgy, mint eddig — ezentúl is a legnagyobb készséggel és lelkesen fogok a teremdjelengedése mellett felszólni akkor, ha ez nem bankett, de jótékonyági vagy bármely más kulturális célok előmozdítása érdekében kéretni fog.

Ennyit mondtam; ennél sem többet, sem kevesebbet. Ezekből pedig sem «szűkkeblűséget», sem «kiméletlenséget», sem «rövidlátást» objektive gondolkodó ember megállapíthatni nem fog.

Ezekkel végeztem az általános — így tehát nekem is szóló — támadással, megjegyezve még azt, hogy a tanácsnak cikkíró által nobilisan nevezett javaslat ellen felszólnak egyikének felszólalása sem volt se «kiméletlen», sem «tapintatlan», sem a gazdasági egyesület működését «kicsinyelő», minek világos bizonyítéka az, hogy a nagyszámú képviselők közül — mit cikkíró is hangsúlyoz — a felszólnak érveléseivel szemben senki sem emelt szót, mi ilyen nagyszámú, intelligens képviselőtestületben bizonyára el nem marad, ha erre bármi ok fennforgott volna.

A mi a cikk egyéb objektív érveléseit illeti, azt hiszem, senkinek sem juthat eszébe kétségbevonni azt, hogy minden gazdasági egyesület — így tehát a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület is — közhasznú, üdvös működést fejt ki. Én — ki sem agrárista, sem merkantilista nem vagyok, de ki mindkét irány harmonikus fejlődését és együttes állásfoglalását hazánk gazdasági önállóságának érdekében melegen óhajtom, — sokra becsülöm gazdasági egyesületünk közgazdasági misszióját még akkor is, ha ez nem speciális városi érdeket szolgál, mert ismerem utóbbinál magasabb érdekeket is.

Nem hiszem azt sem, hogy akadna józan ember, ki nem lenne áthatva annak élénk tudatától, hogy ez egyesület nemcsak a vármegye, de Eperjes város gazdasági életére is lendítőleg hat. Nem hiszem tehát, hogy akadna megyénk- vagy városunkban józan gondolkodású ember, ki ez egyesület egészséges fejlődését és prosperálását szívből ne kívánná.

Hogy a gazdasági egyesület által rendezett löverseny és létesített szövetkezet Eperjes város gazdasági érdekeit előmozdító intézkedések lennének — ez nézet dolga, melyet én nem osztok, miről különben sokat lehetne beszélni. Utóbbi szövetkezet előmozdítja ugyan egyetlen egy eperjesi kereskedő anyagi javát, sújtja és válságos helyzetbe hozza azonban egyidejűleg száz más, eperjesi kereskedő vitális érdekeit. Itt tehát a megye lakosainak anyagi érdekei egyenesen szembe kerülnek a város kereskedő-elemének — így tehát magának a városnak — anyagi érdekeivel, utóbbiak hátrányára, miben

Vallatni óhajtottam s úgy belemelegedtem, hogy maga vallott.

— Én — mert mindenütt magát tartotta mintaképnek, a kire bizvást hivatkozhatott — én, látja, jobban belátok a dologba, mint önök mindnyájan; mert én felülről nézem, míg önök csak alulról nézhetik... Én utálok az ellenzékét; nem is vagyok olyan anyagból gyúrva, hogy vele tarthatnék; mindig többre becsültem az auktort, mint a kritikust... Mikor mi a nápolyi és piemonti szédelgők ellen erélyesen felléptünk; mikor a megyéitkre kiküldöttük a kir. biztosokat: akkor mentették meg a magyar alkotmányt... Mi vagyunk az igazi constitutionálisok, nem ti. Hagyjatok minket tenni; az Istenért! ne keveredjetek bele a mi dolgainkba; hadd mentstük mi meg a magyar alkotmányt, mely oly kitűnő; melyet tiszteletben tartunk, mert kiállotta a próbát: már 800 év óta fennáll!... A császár (nár nem is: a magyar király!) erővel akarta az országgyűlést; mert bizonyosnak hitte, hogy jól fogják fogadni. Én csak később akartam. A császár úgy fogta fel, hogy most nem kíván töleket semmit; tehát jól fogadjátok... A kérdés joga őt illeti; csak ő magyarázhatja a törvényt.

Miután így színt vallott, megveregette a «kegyencz» vállát. Eleget érthetett a «súlyos» érvelésből.

A gróf megértette. Nem is válaszolt jóformán; csak annyit mondott, hogy egy kis emlékiratban óhajjt nyilatkozni. Az lesz az ő politikai hitvallása.

— Lássuk! Lássuk! — biztatta kegyesen.

(Vége köv.)

oka fekszik annak, hogy én nem csatlakoztam azon mozgalomhoz, mely legutóbb egy eperjesi szövetkezet életbeléptetését célozta.

Cikkíró szerint ugyan nem létezik «külön városi és külön megyei érdek». Már hogy lehet ilyet állítani, mikor százele ilyen külön érdek igenis létezik? A gazdasági egyesület szövetkezetének prosperálása — mint előbb hangsúlyoztam — külön megyei érdek, mely élesen szembe kerül a város érdekeivel. Eperjes város régi önálló törvényhatósági jogának szőnyegen levő visszaszerzése ismét külön városi érdek, megyei érdek azonban nem, mert ezen terv sikerülte esetén a város ezeket takarít meg, mely ezek előteremtéséről a megyének másként kellene gondoskodnia. Ha folytatnám azon — cikkíró szerint nem létező — tényleg azonban tömegesen jelentkező — külön városi és külön megyei érdekek felsorolását, igen hosszúra nyúlna jelen cikkem.

Ha azt mondta volna cikkíró, hogy törekedjünk az igenis létező külön érdekek méltányos és jogos kiegyenlítésére, akkor nem vetette volna el a súlykot.

Mindezek azonban — bár erős tévedésben van cikkíró akkor, midőn a gazdasági szövetkezetnek Eperjes város lakosaira való üdvös működését mellet foglalt állást, és téved akkor is, a midőn külön megyei és külön városi érdekek létezését tagadja — nem képezhetik okát annak, hogy elfogulatlan, érdektelen városi ember ezen — utóvégre nem városi, de megyei gazdasági érdekek céljainak előmozdítására hivatott — gazdasági egyesület prosperálását ne óhajthatná.

Végül még a «Közérdek» című cikk azon passzusára kívánok reflektálni, mely szerint a gazdasági egyesület által rendezett bankettnek «célja lett volna» annak az egészséges társadalmi konszolidációnak előmozdítása, a mely legutóbb szép reményekkel kecsegtetve indult meg.

A bankett célja ugyan nem az volt (talán azt akarta cikkíró mondani, hogy egyik célja az lett volna), ámde ha ily iránybani mozgalom Sárosvármegyében és Eperjes városában végre megindult volna, és ez a jövőre nézve — mint ezt cikkíró mondja — eredménynyel kecsegtetne is: ennek én őszintén örülnék. Melegen óhajtom, hogy az egek Ura adjon azoknak erőt és kitartást, kik ezen — Sárosvármegyében oly nehéz — feladat megoldásán őszintén, lelkesen közreműködni vállalkoznak. A «Közérdek» című cikk azonban ezen szép cél hatásos hátramosztója.

Ezen üdvös társadalmi emocióknál készségesen és örömmel felajánlom legjobb akarató közreműködésemet, felajánlom — ha ennek szükségessége felmerülne — tőlem telhetőleg anyagi támogatásomat is, de csakis az enyémet, a város szegény lakóinak filléreiből összegyűlt városi vagyont azonban nem. Miért is jövőre sem fogom a város tanácsának «nobilis» javaslatait támogatni akkor, ha nobilitás helyett takarékosság alkalmazása van — legjobb hitem és szerény meggyőződéseim szerint — helyén, mert más vagyonával nobilisan bánni nem szabad. Nem fogom ezt tenni még akkor sem, ha cikkíró e részbeni mindenkor erélyes — de soha kiméletlen — felszóltatásaimat továbbra is a «kiméletlenség», «szűkkeblűség» és «rövidlátás» díszes jelzőivel fogja aposztrofálni, mely vádakkal szemben különben nekem azok előtt, kik engem ismernek, védekezni teljesen felesleges.

* Dr. Szehtlo János.

Közreadtuk ezt a cikket egész terjedelmében, jóllehet beküldője csupán az első hat bekezdés közléséhez ragaszkodott. Sőt őszinte örömmel közöltük az egészet, mert — legjobb meggyőződésünk szerint — mi sem bizonyítja tárgyilagos, adatokkal támogatott s teljes függetlenségünk tadatában, erélyes cikkünk közrebocsátásának szükségességét, mint éppen az a leplezetlen vallomás, a melyet a fenti levél írója tesz és a melynek igenis kicsinylő irányát minden elfogulatlanul gondolkodó embernek helyteleníteni joga van. Kicsinylő a levél írója velünk szemben s a mit «Közérdek» cz. cikkünk írásakor róla nem tudtunk, kicsinylő és kiméletlen a gazdasági egyesülettel szemben is. Hogy ezenfelül szűkkeblű s rövidlátó-e, az — az ő szavaival élve — csakugyan nézet dolga. Kicsinylő velünk szemben, mert «leczkértető» modorban tartottnak jelenti ki illetékes és jogos kritikánkat. Önzetlenül szerkesztett, a kiadó és szerkesztő részéről pénz- és időáldozatot követelő, lapunknak megköveteljük az elvi kritika legkorlátlanabb jogát s viszont tiszteljük azt másokban is, a miről a fenti levél készsége közlésével is bizonyosságot tettünk.

De hasonlóképen érez a levél írója a gazdasági egyesület legutóbbi ünnepével szemben is, a melynek befejező bankettje nem «mások multságára» volt s nem is akarta azt a rendezőség «szegény emberek filléreiből összegyűjtött» pénzzel rendezni, hanem egyszerűen az eddig követett gyakorlathoz képest, sőt egyenesen kapott tanács folytán próbálta meg a teremdjeleng-

satlakoztam azon
perjesi szövetkezett

«külön városi
lehet ilyet állítani,
is létezik? A gaz-
perálása — mint
gyei érdek, mely
vel. Eperjes város
szőnyegen levő
ek, megyei érdek
lte esetén a város
ntéséről a megyé-
a folytatnám azon
eg azonban töme-
n megyei érdekek
en cikkem

gy törekedünk az
és jogos kiegyen-
a súlykot.

tevédesben van
vetkezettnek Eper-
ése mellett foglalt
n megyei és külön
m képezhetik okát
városi ember ezen
gazdasági érdekek
— gazdasági egye-

«cikk azon pasz-
zerint a gazdasági
«célja lett volna»
zolidációknak elő-
hényekkel kecsegg-

«v volt (talán azt
«célja az lett volna),
«osvármegyében és
«olna, és ez a jövőre

«eredménynyel
«örülnek. Melegen
«azoknak erőt és
«ben oly nehez —
«en közreműködni
«zikk azonban ezen

«nál készségesen és
«közreműködésemet,
«égre felmerülne —
«mat is, de csakis
«ak filléreiből össze-
«n. Miért is jövőre

«nobilis» javaslatait
«yett takarékosság
«és szerény meg-
«t más vagyónával

«fogom ezt tenni
«észenben mindenkor
«felszólalásaimat to-
«ebülés» és «rövid-
«ofálni, mely vádak-

«előtt, kik engem
«ges.

«Sztehlo János.»

«ész terjedelmében,
«hat bekezdés köz-
«ómmal köztöltük az
«désünk szerint —
«atokkal támogatott

«erélyes cikkünk
«mint éppen az a
«enti levél írója tesz
«yát minden elfogu-
«telleníteni joga van.

«szemben s a mit
«róla nem tudunk,
«i egyesülettel szem-
«í s rövidlátó-e, az
«gyan nézet dolga.

«leczkértető» modor-
«és jogos kritikánkat.

«szerkesztő részéről
«unknak megkövetel-
«bb jogát s viszont

«l a fenti levél kész-
«ttünk.

«l írója a gazdasági
«mben is, a melynek
«ulatsága» volt s nem
«y emberek filléreiből

«anem egyszerűen az
«pest, sőt egyenesen
«meg a teremdj elen-

gedését kérni oly czélből, hogy a közhasznú műkö-
dést kifejtő egyesületnek — a mely nem egyéni érde-
kek önző szolgálatában áll — minél kevesebb kiadása
legyen. Hogy pedig az egyesület «közhasznú üdvös
működést fejt ki», ezt önmaga elismeri a levél írója is.
Némi inkonzekvenziát látunk tehát abban, hogy ennek
daczára az egyesületnek s vezetőjének kitüntetése alkalmából
rendezett bankettet hidegen «mások mulatsá-
gának» nevezi. Ezek alapján vagyunk kénytelenek a
levél íróját is — utólag — a «Közérdek» cz. cikkünk
utolsó alienájában apostrofáltak közé számítani.

Az agrár- és merkantilista irányok harmonikus
fejlesztése néhány éves, meglehetősen közkeletű szólam;
ezzel azonban — ha a gyakorlatban az általunk hely-
telenített módon jut kifejezésre — szerény vélemé-
nyünk szerint nem sokra megyünk. Bátrak vagyunk
fenntartani azt a véleményünket is, hogy nincs külön
vármegyei és városi érdek, a mikor a kettőt szuperáló
közös érdekekről van szó. Eilenben csupán a partikuláris,
de másodrendű érdekeket tekintve, igaza van a
levél írójának, hogy akár száz külön érdek is lehet.
A példaképpen felhozott s Eperjes város régi önálló
törvényhatósági jogállásának általunk is melegen támo-
gatott érdeke azonban semmi összefüggésben sincs a
vármegye gazdasági és forgalmi érdekeivel.

Igen könnyű lenne az érdekes levélíró egyéb
eszméivel szemben is igazolni ellenkező vagy módosító
álláspontunkat; sajnos, hogy ezt lapunk tere nem
engedi, mert hiszen akkor a vitás 50 korona rámenne
a nyomdaköltségre. Hogy «hatásos hátramozdítója» lett
volna felszólalásunk a vármegye és város társadalmi
konszolidációjának, az lehet a társas-életünkötől —
sajnos — nagyjából visszavonuló levélíró nézete
s nem is erőszakoljuk őt arra, hogy ebbeli véleményét
megváltoztassa; de szívesen szolgálunk neki az ellen-
kező bizonyítékokkal, a melyek csak fokozták azt a
megnyugvást bennünk, a melyet közérdekű cikkeink
írásakor mindig s most is érezünk.

A szerk.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör második népszerű felolvasóestjét márcz.
6-ikán, vasárnap délután 5 órakor tartotta a városi
Vigadó nagytermében, még pedig az első estnél is na-
gyobb közönség jelenlétében. Különösen a nők jelentek
meg nagy számban, a mi bizonyítéka annak, hogy az
eszméletelválasztása ellen ezentúl már aligha ébredhet
aggodalom. Br. *Ghüllany Imre* főispán a Kör előkelő-
ségeivel ezúttal is jelét adták meleg érdeklődésüknek
az ügy iránt. Különben arra az est programja teljesen
méltó is volt. A katonai zenekar bevezetőül és zára-
dékul egy-egy indulót adott elő, majd Endrődi Sándor
«Contra festa» (Az ünnepek ellen) cz. ódai szárnyalású
költeményét *Furagó József* kir. mérnök szavalta. A költő
eszméi — a ki az ünneplésbe fult magyart ostromozza
s komoly munkára hív fel, a minek Magyarország boldo-
gulása egyedül lesz majdan köszönhető, — valamint
a jeles előadó szívéhez szóló hangja erős hatást tettek
a hallgatóságra.

Az est sikeréből igen nagy rész dr. *Csatáry Ágost*
egyet. m.-tanár szabad-előadásának jutott, a ki ismert
előadó-művészetével példáját adta annak, hogy a nagy-
közönséget mily tárgy, előadó mód és hangnem érde-
kelhetik. «Az egészségéről» szolt s annak feltételei közül
a levegőről, a táplálékokról, az italról, a szesz-italok
mértékeltelen élvezéséről s azok leküzdésének módjairól.
Tanulságos volt s a mellett igazán élvezetes, a ki a
modern orvostudomány álláspontjáról hirdette életre-
való tanácsait. Nem ijeszteni, hanem hódítani akart a
szociális élet bajainak festésével: igazi okos ember-
barátként mutatta be az orvost, ki behízelgő modorá-
val hódította meg ezúttal nem a pacienseket, hanem
százakra menő hallgatóit.

Örömmel látjuk, hogy a népszerű felolvasásokkal
jó úton van a Széchenyi-kör. Hiszszük, hogy estéi
továbbra is hódítani fognak, maga pedig egy nagy
társadalmi elemet fog megnyerni legközelebb magának
s azzal a — hazának.

HIREK.

* **Megerősítés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir.
miniszter dr. *Nagy Olivér* eperjesi jogakadémiai tanár-
nak a kolozsvári *Ferencz József*-tudományegyetemen

a magyar magánjogból egyetemi magántanárá történt
képesítettését jóváhagyólag tudomásul vette s neve-
zettet ezen minőségében megerősítette.

* **A Magyar Turistaegyesület** Budapesti Osztálya
— mint értesülünk — február 16-ikán tartott köz-
gyűlésén dr. *Flórián Károly* jogakadémiai tanárt az
1904/906 évekre választmányi taggá választotta meg.

* **Felhívás Eperjes város közönségéhez!**
A rendőri intézkedések ha a nagyérdemű közönség
által kellő támogatásban nem részesülnek, fél-ered-
ményt mutatnak gyakran; mivel pedig a közegészségügy
egyik fő feltétele a társadalom boldogságának, mind-
nyájunknak arra kell törekednünk, hogy e tekintetben
lehetőleg javulás álljon be. Azért is felhívom Eperjes
város nagyérdemű közönségét, hogy a *köztisztaság és*
közegészségügy szempontjából kiadott rendeleteimet
megnyugvással fogadni s úgy tekinteni, mint a közügy
érdekeiben szükségességeket, azoknak keresztülvitelében és
végrehajtásában pedig engem támogatni sziveskedjenek.
Eperjes, 1904 márcz. 6. *Bánó Iván*, rendőrkapitány.

* **Littke Casino-pezgő** külön
töltve az országos Casino s pártklub részére. Kapható
Pálesch Árpád droguériájában Eperjesen.

* **Petőfi-émlékünnepély.** A kollégiumi Magyar
Társaság ez évben Petőfi emlékeztére rendezte szoká-
sos évi ünnepélyét, a mely a Kollégium dísztermében,
febr. 28-ikán, igen nagy s előkelő közönség jelenlété-
ben lélekemelően folyt le. Az ünnepély czélját s jelen-
tőségét lapunk előzetesen méltatta s most csak el-
ismerésünket kell ehhez hozzáadnunk, mert a szereplők
kivétel nélkül lelkesen és szép sikerrel oldották meg
feladatukat s méltán buzdítást nyerhetett a Magyar
Társaság a felhangzott zajos tapsokból arra nézve,
hogy ezeket az évi főünnepélyeket a jövőben is hasonló
igyekezettel, fáradhatlan vezetőjüknek dr. *Wallentinyi*
Samu koll. főgimn. tanárnak szakavatott útmutatásá-
val rendezzék. Igen alkalomszerű, kerekded és lendü-
letes megnyitóbeszédet tartott *Toronszky Emil VIII. o. t.*;
nemkülönben a zenekör «Szerenád»-ja, *Janisch Tivadar*
szavalata, a *Kapy Gyula* tanár kitűnő vezetése alatt
bemutatott dalegyveleg, *Klein Béla VIII. o. t.* felolva-
sása s *Darvasy Gyula VIII. o. t.* szavalata kellemes
hatást gyakoroltak a nagyszámú jelenvolutakra.

* **Tanárköri felolvasások.** Az elmúlt szombaton
Levay István kassai felső-kereskedelmi iskolai igazgató
olvasott fel a víz fizikai és kémiai tulajdonságairól.
Igen érdekes experimentumok tették szemléletessé az
elmondottakat. A közönség előtt előbb hidrogénnal
és oxigénnal felbontotta a vizet, majd bemutatván
eme láthatatlan két gáz tulajdonságait, durranógázt
fejlesztett. Ezek után rátért a felolvasó a víznek szere-
pére a természet háztartásában, és az ásványvizekre.
A nagy számmal megjelent közönség feszült figyelem-
mel kísérte az érdekes mutatványokat és hallgatta a
felolvasó fejtegetéseit. Márczius 12-ikén dr. *Janicsák*
József kir. kath. főgimn. tanár a művészeti utánzás
módszereiről olvasott fel.

* **Felhívás előfizetésre!** «Asszonyokról — virá-
gokról» Ezt a címet választottam sajtó alatt lévő
első könyvemnek. Különböző tárczáim már megjelen-
tek fővárosi és vidéki lapokban *Zasa* álnév alatt, de
önálló mű még eddig nem. A címe egyszerű, kere-
setlen, nem hajszol reklámot: Ilyen a tartalma is. Az igazi
női típusokat próbáltam megrajzolni. Nem keresem
az «eddig még meg nem irt», «teljesen új», túlon-
«modern» témákat. Asszonyoknak akarok írni asszonyi
alakokról. Különböző nőket óhajtok eléjük állítani más
és más viszonyok közt; hogy elég érdekesen-e, azt
majd kedves olvasóim bírálatára bízom. Csupa virágot
mutatok be, illatos, kedves virágokat hol a gondosan
ápolat kertből, hol a természetességében bájos mezőről
szedve azokat; csak csokrot kell belőlük kötni. És
melyik asszony ne szeretné a virágot? Azt hiszem,
mindegyik; mert ha nem szeretné, akkor nem lenne
igazi asszony. *Árvácska*, *Gyöngyvirág*, *Fehér liliom*,
Szászország, *Tulipán kisasszony*, *Vadvirág*, *Fehér szekfü*
— *piros szekfü*, *Hársvirág*, *Pipacs* ő nagysága, *Tavi-
rózsa*, *Myrthus*, *Őszirozsa* — ez a tizenkét kis novella
címe. A kötet elegáns, finom kiállításban, mintegy
160 oldalon, *Stampfel Károly* cs. és kir. udvari könyv-
kereskedő kiadásában néhány hét múlva jelenik meg.
Ára 4 kor. Gyűjtőknek 10 péld. után tiszteletpéldány
jár. Az előfizetéseket csímre kérem küldeni. Eperjes,
1904. márcz. hóban. *E. Nagy Olivérné Kvassay Annuska*.

* **Jogász-matiné.** Mult vasárnap d. e. 11 órakor
jól sikerült és igen látogatott matinéet rendezett a
helybeli jogakadémia ifjúsága a városi Vigadó nagy-
termében. A műsor első pontja *Margitay Gyula* fel-
olvasása a nőkről — kissé csípős igazságai és őszinte-
sége daczára — tetszést aratott. Két oldalról is kiváló
tehetségnek bizonyult *Fest Janka*, a ki előbb *Bertha*
Benő ügyes zongorakísérete mellett énekelt több dalt,
utóbb zongorán adott elő egy szép dalegyveleget és
néhány magyar nótát, a közönség zajos tetszése és
meleg elismerése között. *Obál Béla* — a kinek mű-
vészi cimbalomjátékában már máskor is gyönyör-
ködtünk — *Erkel «Hunyadi László»* című operájából
adta a Hattyúdalt, majd néhány népdalt. Játéka ezúttal
is biztos, szabatos és magas színvonalú volt. *Maibaum*
Jenő nem mindennapiszavaló-tehetség. *Lisznyai «Kupak-
tanács»*-ának és egy tréfás, saját költeményének elő-
adásával lebilincselte és elragadta a közönséget. *Liszky*
Miklós és *Holles Béla* fuvola-duettje zárta be és pedig
méltóan a műsort, mert játéka valóban szép és élvez-
zetes volt.

* **Schramm Kristóf** valódi borostyán-paddló-
fénymáza a legjobb padlóma! Éjjelen át szá-
rad, nem ragad. Kapható **Pálesch Árpád**
droguériájában Eperjesen.

* **A Bártfai Dalárda** febr. 14-ikén d. u. 2 órakor
tartotta meg a Kaszinó helyiségében szervezkedő gyű-
lését, a melyen a tagok elhatározták a dalegylet tovább-
fejlesztését és fenntartását. Ezután megválasztották a
tisztikart és a választmányt. Elnöknek egyhanglag
Tóth István rendőrkapitányt választották meg, titkár
Lábas Gyula, pénztárnok *Orosz István*, karnagy *Furia*
Károly, ügyész *Fekete István* városi t. ügyész lett. A
dalárda első szereplése márcz. 15-ikének hazafias meg-
ünneplése lesz; a gyakorló-órák máris megkezdődtek.

* **Vízvezetékünk terve és költségvetése.** Örömmel
vettünk tudomást arról, hogy régóta vajdó vízvezeték-
ügyünk megoldása fordulóponthoz jutott, a mennyiben
a m. kir. országos vízépítési igazgatóság közegészség-
ügyi mérnöki osztálya elkészítette már Eperjes város
létesítendő vízvezetékének részletes tervezetét és költsé-
vetését. E napokban jöttek le a fontos tervek és iratok
a tanácshoz s a vízvezeték bizottság, dr. *Csatáry Ágost*
elnöke alatt, márczius 10-iki ülésében már behatóan
átnézte a terveket és költségvetést s mielőbb jelentést
tesz a közgyűlésnek a tényleges kivitel munkálatainak
foganatba vétele iránt. A tervezethez kimerítő mű-
szaki leírás van mellékelve, a mely szerint a vízvezeték
20,000 lélekszámra van tervezve, azonban egyelőre —
tekintettel a mai 15,000 lélekszámra — a gépberendezés
akként tervezetett, hogy 24 óránként 1000 m.³ víz
termeltetné, a mivel a jelenlegi lakosság fejeként és
naponként 67 liter vizet nyer. A lakosság jövőbeli
szaporodásával a vízmű könnyű szerrel kibővíthető
lesz s naponként 2000 m.³ termelésre átalakítható.
A pazarlás meggátolására vízmérő-órák fognak alkalmat-
maztatni. A víznek beszerzésére a Szekcső-völgy kavi-
cos homokágya javasoltatik, a mennyiben a próba-
fúrások úgy a vízmennyiség, valamint a minőség tekinté-
tében megnyugtatóak. Miután a műszaki leírás szerint
a Szekcső-völgyben húzóó kaviccos homokréteget tel-
jesen vízátatlan agyagréteg nem fedi, ennél fogva a
vízbeszerzési hely környéke kisajátítandó s czélszerűen
befásítandó gyümölcsfákkal, hogy így az altalaj minden
fertőzéstől védve legyen. A várostól mintegy 1200 méter
távolságban, a Szekcső völgyében 26 kút lesz fúrva,
a melyeknek végén épül a csinos, kápolnaalakú gépház,
mely egyszersmind a gépész lakásul is fog szolgálni.
Innen azután benzinneművek segítségével nyomják a vizet
a városi csőhálózatba; míg az el nem használt víz
a Kálvária melletti domboldalon építendő szolgálati
medenczébe jut. Ily módon a város kétoldali vízellátást
nyer s a mikor a vízfogyasztás, pl. reggel, nagyobb,
mint a szivattyú termelése, akkor a hiány a vízmeden-
czéből pótolható. Ennek előnyös oldala az is hogy
ily módon a csőhálózat legnagyobb részében a víz
folytonos mozgásban lesz, tehát friss állapotban lesz
tartható. A víznek kiszolgáltatása a házakba való be-
vezetés és ezenfelül 15 nyilvános közkút segítségével fog
történni. Tűzoltási és utcalocsolási czélokra 146 víz-
csap tervezetik. A gépház és melléképítményeinek vilá-
gítását petroleummal javasolja a tervezet. A szivattyú
a kutakból kiemelt vizet 200 mm. belső átmérőjű,
öntöttvas-csővezetékén át nyomja a városig, a hol az

A legkiválóbb tanárok és or-
vosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajai-
nál, úgymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál
influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek
is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Sirolin

előzőleg szentül meg volt győződve, hogy a vállalkozás a városi csőhálózatba, illetve ezen keresztül a víztartó-medenczébe jut. A lakosság növekedésével még egy második, 200 mm-es csővonal lesz kiépítendő, a mi az üzembiztonságot és folytonosságot még inkább emelni fogja. Ugyanakkor a kutak száma szaporítandó s egy harmadik gép és szivattyú felállítandó lesz. A mennyiben pedig addig is csőtörés, vagy más valami üzembiztonságot zavar fordulna elő, az üzem csak pár órai fennakadást szenved, mely idő alatt a víztartó-medencze tartalékai mindig rendelkezésre áll. Nagyobb tűz esetében is innen lesz víz nyerhető. A víztartó-medencze portland-czement-betonból, 500 köbméter űrtartalommal van tervezve s az időnkénti tisztogatás végett két részre van osztva. A medencze vízállását a szivattyútelepen alkalmazandó vízállásmutató jelzi; az egész medencze 1-30 méter magas földborítást kap, a külső hőmérsékleti változások befolyásolásának elhárítása céljából. A városi csőhálózat főnyomócsöve 3220 méter; ezenkívül összesen 19,170 méternyi csőhálózat lesz, 175—80 mm. belső átmérővel. A csőhálózat a városnak úgyszólván minden utcájára kiterjed; pótlások bármikor eszközölhetők. Az ekként tervezett vízmű összes befektetési költsége 360,000 koronával van előirányozva, mely összegnek 50 évre számított $5\frac{1}{2}\%$ -os törlesztéses kamatai évenként 19,800 kor. kiadást okoznak. Tehát 15,000 lakos mellett egy lélekre 24 kor. befektetési költség, az évi törlesztésből pedig 132 kor. esik. Az évi üzemköltségek a következő tételekből állanak: Személyi kiadások, és pedig egy gépkész 1440 korona, egy udvaros 600 korona, a városi csőmester évi fizetése 1440 kor., összesen 3480 korona. Dologi kiadások, és pedig: géptüzélszámoló 7884 kor., olajozó- s kenőanyag 636 kor., vízműjavítási és fenntartási költség 2000 kor., fűtő- és világítóanyag 1000 kor., összesen 11,520 korona. Vagyis az összes üzemköltség kitesz évenként 15,000 koronát, mely összegből — tekintettel arra, hogy naponkénti 1000 köbméter vízzel számítva évenként 365,000 köbméter víz termelendő — egy köbméter, vagyis 1000 liter víz költsége 4 kor. 11 fillér. De figyelembe veendő a befektetési költség évi törlesztése is, a mi a fentebbiek szerint 19,000 koronára rug. A teljes évi kiadás tehát 34,000 korona s így az évenként termelendő 365,000 köbméter víz egységára 935 fillér lesz. A kisajátítandó terület költségét a munkálat nem veszi számításba, mert — úgymond — a gyümölcsösökkel beültetendő terület jövedelmezősége biztosítva lesz.

* **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a házakba összegyűlt szemetet csak az udvarokban felállított faládákba vagy mélyített vermekbe szabad elhelyezni. A szemet- és pöczegödrök kifuvarozása tekintetében a régi szabályrendelet és szokás tartandó mindaddig szemelött, míg az erre vonatkozó új intézkedések s szabályrendeletek elkészülnek és törvényes jogerőre emelkednek. Semmiféle szemet vagy piszkos víz az utcákra ki nem dobható vagy önthető. Narancs vagy más gyümölcs héja, magja vagy más része vagy darabja különösen nem dobálható ki az utcákra. A víz hordása a járdákon mindenkor tilos; egyébütt — tekintettel a közönség ruházatára — lehetőleg a kora reggeli s késő esti órákban és lehetőleg zárt edényekben eszközölendő. Víznek és mosléknak szétlocsolása mindenkor és mindenütt szigorúan tiltatik. A járdák tisztára seprendők, síkos állapotokban hamuval vagy fűrészpórral behintendők és csakis gyalog-közlekedésre használhatók. Tiltatik nagyobb csomagoknak a járdán való vitele; szekerekkel — ha mindjárt gyalogszékér vagy targonca lenne is az — tilos a járdákra felhajtani, kivéve a gyermekocsikat. A ház falainak bemocsolása, bekenése vagy beírása szigorúan tiltatik. Falragaszok felragasztása csak az erre kijelölt helyeken engedélyeztetik. Felkérem a város összes lakosait, hogy úgy ezen, mint elődeim által a köztisztaság és közegészség szempontjából kiadott — törvények- és alapszabályokon alapuló — rendeleteket szigorúan tartsa be, mert mindazok, a kik ezen rendelkezéseim ellen véténének, szigorúan felelősségre vonnak vonatni. Eperjesen, 1904. évi március hó 8-ikán. *Bánó Iván*, rendőrkapitány.

* **Az Eperjesi Takarékpénztár** március 9-ikén d. u. 3 órákor tartotta rendes közgyűlését a városháza tanácsstermben br. *Ghillyán Imre* elnöklete alatt. A közgyűlés tárgyalta és elfogadta az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését és azok alapján a felosztható nyereséget 87,720 kor. 77 fillérben állapította meg. Ebből részvényenként 100 koronát fizetnek osztalékkul a közgyűlést követő naptól kezdve. A lelépő igazgatóságnak, felügyelőbizottságnak és a tisztviselőknek a közgyűlés elismerését fejezte ki. A tisztviselők köszönetét a megnyilvánuló bizalomért *Farkas Lajos*, a takarékpénztár közszereketben álló vezérigazgatója tolmácsolta. Majd egyhangulag megválasztották újból az eddigi igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat. A közgyűlés folya-

mán még dr. *Schmidt Gyula* igazgatósági tag jelentette be azt, hogy az igazgatóság 14,000 kor. költséggel *pánccsöveget* létesít, mit a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett. A jótékony adományoknak 750 kor. összegben való megszavazása után a közgyűlés az elnök elterelésével véget ért.

* **Az eperjesi ág. hitv. evang. I. anyaegyház Évkönyve az 1903. évről.** VIII. évfolyam. Eperjesen (Kósch Á.), 1904. 86 lap. Szerkesztette ifj. *Draskóczy Lajos* ev. lelkész. Az egyházközség felügyelője *Kubinyi Albert*, közéletünknek ez a régi, nagyérdemű tagja; gondnoka *Gamauf György* tképző-int. igazgató-tanár, iskolaszéki elnöke dr. *Mikler Károly* jogakad. dékán. Az egyház mult évi történetét kimerítő hűséggel adja az Évkönyv. Az istentisztelet nyelve kétharmad részében s a főünnepken mindenkor magyar s egyharmadában német. A «Czpruslombok» szakaszában megörökíti a lelkész dr. *Sarady Vilmos* jogtanár és volt temetőfelügyelő és *Kubinyi Albertné* Csupka Zsófia áldott emlékezetét, míg az «Olajfakoszorúban» *Raisz Edé* kir. főmérnök és buzgó presbiteréről közöl lélekemelő adatokat. Az «Emlékkönyv» rovata megemlékezik *Stolcs Irén* 200, *Tóth Zs.* 160 és *Kubinyi Albertné* 500 koronás alapítványáról. A helyi gyámintézet és a kegyes adományok rovata is az egyháztagok buzgóságát s a lelkész körültekintő figyelmét dicséri. Az Évkönyv egyik legszebb fejezete az Evang. négyelet mult évi munkásságáról szól. Elnöke *Mosánszky Győzőné*, titkára *Mayer Endre*, pénztárosa *Vogel Béla*, jegyzője *Oeschger Adél*. Fényesen bevált a diakonissza-intézmény az egyházközségben. Tagsági díjakból befolyt a nőgyeletre 537 kor. Az ev. nép- és polgári-iskolák igazgatója *Oeschger Adél*, a tanulók száma 243, ebből 126 evang. Az egyházközség kebelében született 28 gyermek: 13 fi, és 15 leány, ebből 1 törvénytelen; konfirmáltatott 24 gyermek: 16 fi és 8 leány; hirdetés volt 10, ebből 5 pár vegyes vallású; esküdtött ugyanannyi; meghalt 28 egyén: 15 fi és 13 nő; úrvacsorával élt (a koll. ifjúságot is beleértve) 596; áttérés és kiterés nem volt. Az egyházközség közpénztárának forgalmi kimutatása 85,063 50, a Herfurth József-alapú 76,246 33, az összes egyházi vagyon 243,900 59 koronát tüntet föl. Egyházi adóilleték fejében befolyt 3214 kor., ebből a legnagyobb tétel 60, a legkisebb 4 korona. A felsőleányisk. alap 33,061 81 korona. A mérlegszámla főösszege 210,838 78, a vesztesség- és nyereségszámlán 13,883 87 korona. A nőgyelet összes vagyona 13,255 12 korona. A «tudnivalók» az istentisztelet rendjére s az egyházi cselekvényekre vonatkoznak. Az Évkönyv a lelkész és az egyházi tisztviselők és egyháztagok buzgóságáról tesz bizonyosságot s biztató reményt nyújt a lelkes «Zárószó» is.

* **OMKE. Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület** a neve annak az alakulóban levő nagy-szabású szövetségnek, melynek országos szervezésén egy végrehajtóbizottság fáradozik *Sándor Pál* országgy. képviselővel az élén. Az OMKE. céljait 12 pontba foglalta, melyek a következők:

1. A szövetség feladata *egyesíteni* az ország minden részében széjjel szórott kereskedőket, hogy az a befolyás, mely a kereskedő-osztályt számanál, a nemzeti munkában és a közteherviselésben való részvételénél fogva joggal megilleti, minden tekintetben egységesen érvényre juthasson.

2. A szövetség, bár politikai pártállást nem követ, mégis figyelemmel lesz arra, hogy a politikai és községi választásoknál a kereskedelmi érdekek kellő *képviselést* nyerjenek és hogy ott, a hol a viszonyok erre nem alkalmasak, lehetőleg meggátoltassék vagy megnehezítették olyan törekvések érvényesülése, melyek nyíltan vagy burkoltan, tervszerűen és rosszakaratulag a kereskedelem és annak munkásai ellen irányulnak.

3. A szövetség feladata lesz fokozni a kereskedői *önérzetet* és eloszlalni azon előítéleteket, melyek akadályozzák, hogy a kereskedelmi foglalkozás egyenrangúnak ismertessék el más produktív foglalkozásokkal.

4. A szövetség oda fog törekedni, hogy helyreállítsa és ápolja az egyes foglalkozási ágak közt megzavart békét, de minden alkalommal teljes erővel fog síkra szállani, ha támadások intézettek a kereskedelmi osztály becsülete vagy tisztességes keresete és munkája ellen.

5. A szövetség hadat üzen azon üres jelszavaknak, melyek megbontják a békét az egyes foglalkozási ágak között s a melyek önző politikai czélok érdekében az egész kereskedelmet vonják felelősségre az egyén szórványos visszaéléseiért. A szövetség maga üldözni fogja ezen szórványos üzemeket, hogy elszigetelje a kereskedőt, ki tisztességtelen eljárásával alkalmat szolgáltat a kereskedelmi osztály megtámadására.

6. A szövetség törekvése oda fog irányulni, hogy hazánk összes gazdasági erőforrásai minél nagyobb mérvben fejleszteszenek és hasznosíttassanak és hogy az általános keresetképeség, tehát a kereskedelmi munkásság eredményessége is fokoztassék.

7. A szövetzeti eszmét a kereskedelmi egyesülvn elvben nem utasítja vissza, de határozottan tiltakozik és következetesen küzdeni fog az ellen, hogy közhatalosági közegek és egyházi személyek jogosulatlan befolyást érvényesítsenek a fogyasztási szövetzetek ke-

letkezése és azoknak a kereskedelmet megrontó túlsúlya érdekében; ezenkívül arra fog törekedni, hogy a szövetzetek körül tapasztalt mindennapos visszaélések és világos törvénytértek megszüntetessenek.

8. A szövetség védi a nemzeti munkát és támogatja minden erejével a hazai ipart.

9. A szövetség arra fog törekedni, hogy a hazai kereskedelmet a foglalkozásával összefüggő minden fontos kérdésben tájékoztassa és a kereskedők érdeklődését ily kérdések iránt felkeltse.

10. A szövetség rendszeres munkákat fog végezni a kereskedelmi szerződések előkészítése céljából.

11. A szövetség törekedni fog, hogy a monarchia konzuljai a magyar kereskedelmi érdekeket alaposan ismerjék és szolgálják, és arra hogy a magyar kereskedelmi kormány által lehetőleg kereskedők küldessenek ki a külföldre szakutódítóskul.

12. A szövetség minden egyes tagjának joga, hogy a központhoz vagy a kerületi góczpontokhoz forduljon mindazon esetekben, melyekben kereskedői hírneve, becsülete és keresete van tőle független körülmények által veszélyeztetve.

Most országszerte góczpontok alakításával foglalkozik a szövetség s mindenütt fényes sikerrel, a mennyiben a kereskedők túlnyomó része tagul lép be a szövetségbe. Az *eperjesi kereskedők* márcz. 6-ikán tartották ez ügyben első értekezletüket, mely alkalommal elhatározták a góczpont megalakítását. Az összes jelenlevők (48 an) bejelentették belépésüket s a további teendőkre egy bizottságot küldtek ki. Értekezlet közben érkezett Sándor Pál üdvözlő-távirata, melyet lelkes éljenzéssel fogadtak a jelenlevők és táviratilag üdvözölték Sándor Pált. Az értekezlet lelkes hangulata után ítélve, az eperjesi góczpont a legrövidebb idő alatt meg fog alakulni.

* **A szociális viszonyok** legelénkében a betegség alkalmával mutatkoznak. Így például a kevésbbé vagyonos tüdőbajos betegnek lehetetlen foglalkozását hosszabb időre megszakítani vagy feladni és gyógyintézetet vagy fordóhelyet felkeresni. Igazi szerencse tehát, hogy a kémiai iparnak sikerült oly szert összeállítani, a mely tüdőbajoknál kiváló jó szegfaleveleket teljesít. Ezen *Sirolin*-nak nevezett szer képes kezdődő tuberkulózis eseteket teljesen gyógyítani, nehezebb eseteket pedig nagyban enyhíteni. Ezen kellemes szagú és jóízű szirupból naponta 3—4 kanállal véve, lassankint megszűnnek a betegség tünetei, javul az étvágy és emelkedik a test súlya. A sorvadás helyébe virágzó egészségi állapot lép.

* **Érdekes természeti ritkaság.** Az eperjesi r. kath. plébánia egyik földszinti helyiségében igen érdekes természeti ritkaságot mutogattak márcz. 12-ikén, a dél-élelőtti órákban. Valóságos búcsújárás támadt a plébánia felé s természetesen a köznép valamelyes természetfeletti csodát látott a bizonynyal igen természetes úton létrejött ritkaságban. Az érdekes ritkaság egy kettéhasított bükkfadarab. Boross Zsigmond helybeli ügyvéd pár hét előtt fát hasogatott s a mint a bükkfadarab fejszéje alatt kettévált, fekete alapon, igen szabályos, mintegy 15 cm. magas kereszt képe lett látható. E napokban került a ritkaság a plébániára. Valószínűleg befestette vagy beégette valaki a bükkfába, a mikor az még fiatal volt s a kereszt rajzát később a fa benőtte.

* **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner Ödön* cs és kir udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csíráképeséggel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

* **Megszökött a gazdája pénzével.** Mészáros Sándor gépész hiába várta haza márcz. 7-ikén a kocsisát, *Bata János*t, a kit elküldött felváltani egy tizkoronás bankjegyet. Egyet gondolt a legény s meg sem állt Kassáig — legalább szemtanúk szerint arra vette az útját. A jóelőre értesített kassai rendőrség bizonyára szívesen fogadtatásban részesíti.

* **Betörés.** Márcz. 5-ikén Misenkó András gazdálkodónak a tarzaparti gyakorlótér közelében fekvő lakásába *Janosik András* többször büntetett kőműves-inas betört. A házbelielieknek a városban volt dolguk s így nyugodtan kutathattak a lakásban. Talált is 40 koronát aranyban s ezt az összeget meg egy forgópisztolyt magával vitte. Az esetről értesített rendőrség erőlyesen nekilátott a nyomozásnak, a mely együgyesen alkalmazott vállalat után eredményre is vezetett. Janosik eleinte vakmerően tagadott, de egy munkásember megvallotta, hogy a lopás idején látta őt a fűzesben lopva bujkálni, egyenesen a Misenkóké haza felé. Már-már lemondott rendőrbiztosunk a reményről, hogy a gyantús suhanczot valamásra bírja; végül azonban a tolvajokat felfedező villanyos-lámpához folyamodott s ily módon kelepce-be csalta a megrettent Janosikot, a ki bevallotta, hogy a lopott pénzt hol ásta el. Nagy volt ezután a kelepcebe jutott ipszének haragja, a ki

felmuta
kiásta
de az
ügyész
* C
cselédje
közlegé
zavarta
fordult
nokság
áldozata
* S
kórha
útravaló
24 koro
járásbire
* Ja
inas —
árvaház
követett
Schlosza
gyobb
magával
a rendő
* El
és özv.
22-ikén
foglalást

hely

felvéteti

E p

Ta

ma

Bo

Me
átkoz

A

B

felmutatott 3 drb aranyat a rendőrség már előzőleg kiásta a földből. A forgópisztolyt eladta egy koronáért, de az is megkerült. A javíthatatlan tolvaít átadták az ügyészségnek.

* **Garázda tüzer.** Petrov Jánosné, Metti vendéglős cselédjét, kegyetlenül összeverte *Veleber János* tűzérközlégény. Az erényes öreg cseléd valamelyes légyottját zavarta meg az imádott tűzérnek s e fölötti haragjában fordult haragja Petrov Jánosné ellen. A katonai parancsnokságnál megindult ellene a bűnfenyítő vizsgálat mert áldozata orvosi láteléttel igazolta súlyos sérüléseit.

* **Szökés a kórházból.** *Soltész Ilonát* a helybeli kórházban ápolták, a honnan azonban megszökött; utraalóul pedig magával vitte egyik beteg társának 24 koronáját. Egyéb hasonló bűneiért a szepesváraljai járásbírósa is keresteti.

* **Javíthatatlan betörő.** *Kelner Béla* 13 éves asztalosinas — a ki már 9 éves korában feltörte az ároktuczai árvaház perselyét s azóta számtalan lopást és betörést követett el február 18-ikán az esti órákban behatolt Schloszer Károlyné zsemlyeárús lakásába s onnan na gyobb mennyiségű ruhaneműt s értéktárgyakat vitt magával. Ezúttal átadták az ügyészségnek s javasolta a rendőrség, hogy javítóintézetben helyezték el.

* **Ellenszegültek a végrehajtásnak.** *Csiki Samu* és özv. *Csonka Mihályné* cigányasszonyoknál február 22-ikén Spányi Kálmán eperjesi kir. bír. végrehajtó foglalást eszközölt, a mikor is a feldühödött amazonok

életveszélyes fenyegetés közben ellene szegültek a hivatását teljesítő végrehajtónak, úgy, hogy a rendőrség beavatkozására volt szükség. Hatóság elleni erőszak miatt feljelentették őket az ügyészségnél.

* **Egészséges gyomorhoz** mindenekelőtt rendes, erőteljes emésztés szükséges. Sajnos, éppen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvószert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi *Brady-féle Máriaccelli gyomorcsépp*, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi-gyógyszer az összes gyomorbetegségnek. Üvege 30 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk!

* **A «Magyar Közélet»,** mely dr. *Halmi Elemér* kitűnő szerkesztésében, köztudomás szerint br. Bánffy Dezső nemzeti magyar politikájának organuma, e héten teli van aktuális, érdekes és értékes közleményekkel a politika, társadalom, közgazdaság, tudomány, szépirodalom és kritika köréből. Önálló felfogás, művészi stíl, gazdag tárgyismeret és közvetlen jólértesültség jellemzik e lap magas nivójú tartalmát, mely a következők: «Mesék és igazságok», Lengyel Zoltán dr. — «Périne», Michel Privens. — Pártügyek. — «A nagy Chauvin»: *Politiológos*. — «Korodi és társai», Ludwig Rezső dr. — «A folyosóról», Ete. — «A közöshadsereg jövője».

Ajtay József dr. — «Darázsészek», Zéta. — «Külföld», Miklós. — «Új élet» (vers), Ráskai Ferencz. — «A meg nem tartott viszonzosság», Greiner Jenő. — «A dicsőség útja» (regény), Zsigány Árpád. — Művészet. — «XIV. Lajos halála», «II. Rákóczi Ferencz». — Kritika. — Közgazdaság. — Pénzügy. — Szerkesztői üzenetek. A tartalmas és erősen sovinszta irányú szemle szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, V., Kálmán-utca 10. szám alatt van.

* **A gyermekek idegessége.** Általános tapasztalatok mindinkább azt bizonyítják, hogy korunk csapása, az idegesség, nem ritkán már a gyermekekben veszi kezdetét. Ennek oka leginkább abban rejlik, hogy a gyermekeknek megmondhatatlan alkoholtartalmú és izgató italokat nyújtunk, mint a bor, sör és kávé. Csak nem régen ismételt hangsúlyozta egy híres tudós, hogy ilyenféle italokat 14 éven aluli gyermekeknek egyáltalán nem szabadna adni. A babkává helyébe a *Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé* vált be a legjobban. A gyermekek erőteljes egészsége és virágzó kinézése megérdemli azt a kis fáradságot, hogy részükre a kávé külön elkészítsük.

Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.** Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

Foulard-selyem méterjét 60 kr.-tól 3 frt 70 kr.-ig blusoknak és ruháknak. Bérmentve és már vámmentesen házhoz szállítatik. Nagy minta-választékot azonnal küld.

HENNEBERG selyemgyáros, ZÜRICH. 2.

== Óvadékképes ==
helyi pénzbeszedő ügynök
heti fix-fizetéssel
felvétetik Singer Co. varrógép-részvénytársaságnál
Eperjesen, Fő-utca 130. sz. a.

Tanuló jó •••
házból
— magyar, német és tót nyelvismerettel —
felvétetik
Bohrandt J. V. üzletében
Eperjesen.

3901—1903. tkvi sz.
Árverési hirdetményi kivonat.
A kisszebeni kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság, közli, hogy Zimmermann Mihály végrehajtónak *Kiselya* szül. *Virosztek Teréz* végrehajtást szenvedő elleni 200 koronát követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a kisszebeni kir. bíróság) területén levő Plavnica község határában fekvő, a plavniczai 78. sz. tjkben A. I. 1-6. és 8-9 sorszám alatt foglalt 1/8 úrbéri telekhez tartozó 50. hr., 12. öi. sz. ház- és beülelekből; továbbá 250., 319., 394., 447., 555., 771. hr. számú külsőségi szántóföldekből s 1/212-ed részbeni erdő- és 1/200-ad részbeni legelőillelelekből B. 7. sorsz. alatti, Kiselya szül. *Virosztek Teréz* nevére irott 1/4-ed (egy negyed) része a 710 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést azzal rendelte el, hogy ezen árverés által a C. 2. alatt *Virosztek*, másképp *Virosztko János* javára bekebelezett élethossziglani ellátás szolgálma nem érintetik s hogy a C. 6. sorsz. alatt özvegy *Virosztek Jánosné* szül. *Rindos Anna* javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog figyelembe egyáltalán nem vétetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904. évi márczius hó 31-ik napján délelőtti 10 órákor** Plavnica községében a községi bíróság által megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 71 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átjólaltatni.

Kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság.
Kisszeben, 1903. évi december hó 16-ikán.

Kochina Emil,
kir. aljárásbíró.

226. szám. Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár.
1904.
— Meghívó. —
Az Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár
— RENDES ÉVI —
KÖZGYŰLÉSÉT
f. é. márczius 20-ikán d. e. 1/2 11 órákor
Eperjesen, a városháza nagytermében fogja megtartani, melyre a közgyűlés tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.*
Napirend:
1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése és a zárszámadások feletti határozathozatal, valamint a felmentvény megadása iránti határozat.
2. *Fleischer Gusztáv* által s mult évi közgyűlésen betervezett indítványára adandó válasz.
3. Az igazgatóság választása; három rendes- és egy póttagnak választása a munkaadók sorából, hat rendes- és két póttagnak választása az alkalmazottak sorából.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
5. A választott bíróság hiányzó tagjainak megválasztása két rendes- és két póttag a tagok sorából.
6. Esetleges indítványok**

Ha az egybegyűlték száma az alapszabályok 27. §-a értelmében határozatképes nem lenne, a közgyűlés újabb megtartásának határnapjául f. évi márczius hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája tűzetik ki, a mikor is fenti napirendre kitézött tárgyak felett — az egybegyűlték számára való tekintet nélkül — jogérvényes határozat fog hozatni.

Eperjesen, 1904. évi márczius hó 7-ikén.
Schreiber N Ignác, titkár. **Mikolák István,** igazgatósági elnök.
* A közgyűlési kiküldöttek figyelemzetnek, hogy igazolványukat magukkal hozni és azt a közgyűlés vezetőségénél bemutatni sziveskedjenek.
** Esetleges indítványok csak akkor lesznek tárgyalhatók, ha az indítvány az ügyviteli szabályzat 27. §-a szerint a közgyűlés határozatának van fentartva, tiz tag által tétetik és 4 nappal a közgyűlést megelőzőleg írásban benyújtatik.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

— Doboza 1 korona és 2 korona. —
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:
Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos és Molitorisz István gyógyszerárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Éljen! Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

AMERIKÁBA leggyorsabban, legkényelmesebben és legolcsóbban lehet utazni

HAMBURGON át.
Példás kiszolgálás. Kitűnő ellátás

Bővebb felvilágosítással szolgál: **B. KARLSBERG** hajózási főügynöksége Hamburg, Ferdinandstrasse 15.

Dobay Ede tulajdonát képező s a Kassai-úton a Sörház mellett levő fenyo-parkban épült félelemeletes

villa

a nyári szezonra is bármikor kiadó.

Értesítés dr. Dobay Zsigmond ügyvédnél a megyeházán nyerhető Eperjesen.

Kálvária-utca 15. számú

HÁZ

azonnal = szabadkézből eladó.

NOXIN CZIPÓ-CRÉME

(törvényileg védve)

sevrő- és kid box-kalfbőr fényesítéséhez. A bőrt puhítja s vízáthatlanná teszi, annak tükörlényt kölcsönöz. Kapható drogériákban, jobb czipőüzlet, bőrkereskedés, festék- és fűszerüzletekben.

„Uranos“ vegyészeti gyár
HOCHSINGER TESTVÉREK
Budapest, VI., Rózsá-utca 85.

Flórián-utca sarkán a másodemeleti
6 szobás lakás
kiadó.

Ismét újjá alakíthatók

színük- és formájukba női-ruhák, úri- és gyermeköltönyök, függönyök, kézimunkák, diszitő- és butorszövetek, szőnyegek, csipkék, kezyük stb.

tisztítás, festés és vasalás által

BRADOVKA GYULA

gőzfestőde- és vegytisztító-intézetében.

Gyár és iroda:

KASSA, Kossuth Lajos-utca 24. sz.,
a Maléter-palotával szemben.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközöltek.

K. C. POPOFF
a legjobb TEA a világon.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

KAISER-féle MELLICZUKORKÁT,

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag **20 és 40 fillér.** — Kapható:

WIELAND ÉS SCHROEPFER
czukrászdájában EPERJESÉN.

Amerika.

Abfahrt von Havre jeden Samstag. Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung, inclusive Wein und Liqueur. Nähere Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

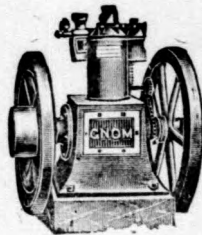
Wien, IV., Weyringerg. 8.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 L., 1 k. 40 L. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Az 1902. évi pozsonyi kiállításon is, kiválóan jó gyártmányért, 2 oklevéllel kitüntetve.

„GNOM“ benzín-motor

és „GNOM“ szívó-gázmotor.

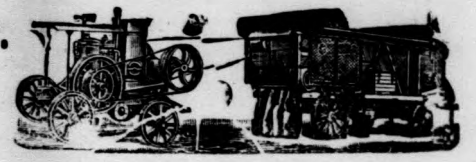
Szállóan álló motor,
3000-nél több üzemben.

Okleveles gépész felesleges.
Óra- és lóerőnként ca 3 fillér.

Könnyen kezelhető.

Villanyos gyújtással.

Olcsóbb a gőzgépnél.

„GNOM“ motor-mozgony.

Magyar levelezés.

Oberurseli motorgyár részv.-társ. OBERURSEL a majnai Frankfurt mellett

Iroda és raktár az osztr.-magyar monarchia részére: BÉCS, VII., Lindengasse 33.

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT
Alleiniger Fabrikant
Neueste Erfindung
Fritz Schulze
Leipzig
Nur acht mit Firma u. Globus in rothem Streifen
Gesetzlich geschützt. Made in Germany
Gold-Medaille Weltausst. Paris 1900

Globus-tisztító-kivonat

jobban tisztít, mint bármely más fémtisztítószer.

Első kézből: a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár

villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító

a Rákóczi javított Tarogató egyedüli felfalálója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Ajánlja a saját gyárában készült összes rez-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket. Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok, trombiták és cimbalmok.

Tárogató ára 30 frttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások speciális kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltek, vonós-hangszerek a legújabb találmányú hangfokozó gerendával, melyért garanciát vállalok

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik

Schicht-szappan

„szarvas“

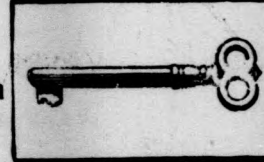
vagy

„kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!